

SPRAWOZDANIE

Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W GOLENIOWIE

za rok 2019

Goleniów, marzec 2020 r.

SPIS TREŚCI

I. Stan organizacyjny Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie	3
II. Sprawozdanie z realizacji zadań w zakresie:	4
1. ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej za rok 2019.....	4
1.1 Zadania własne powiatu realizowane przez PCPR	4
a) zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej	4
- w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka	
- w instytucjonalnej pieczy zastępczej	
b) organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka i placówki opiekuńczo - wychowawcze	7
c) organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez poradnictwo specjalistyczne	8
d) świadczenia w pieczy zastępczej	9
e) świadczenia na usamodzielnienie wychowanków opuszczających rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka i placówki opiekuńczo-wychowawcze	12
f) źródła finansowania rodzinnej pieczy zastępczej	13
1.2 Zadania realizowane przez PCPR jako organizatora pieczy zastępczej	16
2. ustawy o pomocy społecznej	18
2.1. Zapewnienie i organizowanie całodobowej opieki w Domu Pomocy Społecznej w Nowogardzie	18
2.2. Interwencja Kryzysowa	18
2.3. Usamodzielnianie wychowanków opuszczających młodzieżowe ośrodki wychowawcze i zakłady poprawcze	21
3. ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych	22
III. Sprawozdanie z realizowanych przez PCPR programów, projektów konkursowych	25
1. Pilotażowy program „Aktywny Samorząd”	25
2. Projekty konkursowe	27
IV. Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej i systemu pieczy zastępczej	31
V. Spis tabel	32

I. STAN ORGANIZACYJNY POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE

Centrum działa na podstawie Statutu, stanowiącego załącznik do uchwały Nr XIII/100/12 Rady Powiatu w Goleniowie z dnia 23 lutego 2012 r. w sprawie nadania Statutu Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie oraz Regulaminu organizacyjnego nadanego uchwałą Nr 19/8/2015 Zarządu Powiatu z dnia 28 stycznia 2015 r. zmienionego uchwałą Nr 562/155/17 Zarządu Powiatu w Goleniowie z dnia 8 grudnia 2017 r.

Zgodnie z Regulaminem organizacyjnym w skład Centrum wchodzi następujące zespoły:

- 1) Zespół ds. Pieczy Zastępczej (ZPZ),
- 2) Zespół ds. Organizacyjnych, Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i Świadczeń (ZORiŚ),
- 3) Punkt Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego (PIKiPS),
- 4) Zespół ds. Finansowych (ZF).

W 2019 r. Centrum realizowało m.in. zadania Powiatu z zakresu pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych, przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Powyższe realizowało 18 pracowników, w tym 2 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej (1 współfinansowany z dotacji celowej z budżetu państwa). Dodatkowo - w ramach zawartych z Powiatowym Urzędem Pracy w Goleniowie umów - w PCPR zatrudniono 2 osoby w ramach robót publicznych na stanowiskach administracyjno-biurowych, a w ramach umowy cywilno-prawnej 1 osoba była zatrudniona na stanowisku pracownika gospodarczego.

Pierwotnie na utrzymanie i funkcjonowanie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie zabezpieczono w budżecie powiatu środki w wysokości **841.202,00 zł**. W trakcie roku budżetowego plan dochodów i wydatków PCPR uległ zwiększeniu o kwotę **20.656,00 zł**.

Ostatecznie na utrzymanie Centrum zabezpieczono w budżecie powiatu środki w wysokości **861.858,00 zł**, z czego wydatkowano **830.987,11 zł**.

W okresie sprawozdawczym pracownicy Centrum uczestniczyli między innymi:

- 1) w cyklicznych spotkaniach informacyjno-doradczych dla skazanych, odbywających karę pozbawienia wolności w Zakładzie Karnym w Goleniowie i Zakładzie Karnym w Nowogardzie,
- 2) w posiedzeniach interdyscyplinarnych zespołów ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a także w posiedzeniach grup roboczych w Goleniowie i w Nowogardzie,
- 3) w cyklicznych spotkaniach powiatowych koordynatorów realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- 4) w jednodniowym seminarium zorganizowanym przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w ramach projektu pn. „Kooperacja efektywna i skuteczna”,
- 5) w coachingu grupowym dla pracowników socjalnych województwa zachodniopomorskiego w ramach projektu pn. „Kooperacja efektywna i skuteczna”,
- 6) w spotkaniach organizowanych w ramach Partnerstwa Lokalnego Cm2 oraz Centrum Aktywności Lokalnej,

- 7) w szkoleniu dot. programu „Aktywny Samorząd”,
- 8) w spotkaniach Powiatowej Grupy Decydentów w ramach partnerskiego, międzywojewódzkiego projektu na rzecz współpracy międzysektorowej w gminach miejsko-wiejskich realizowanego przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej,
- 9) w spotkaniach informacyjnych nt. projektu „Kurs Na Rodzinę”,
- 10) w szkoleniach pn. „Praca z dzieckiem z zaburzonymi więziami. Praca z dzieckiem z FAS i ze spektrum FAS” oraz „ Tworzenie planu pomocy dziecku jako skuteczne narzędzie pracy” w ramach projektu pn. „Dla rodziny” – doskonalenie zawodowe kadr systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej,
- 11) w superwizji zorganizowanej dla członków Interdyscyplinarnego Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Goleniowie,
- 12) w 2-dniowym szkoleniu dla kadry instytucji, które poruszają się w obszarze przemocy pn. „Prawne aspekty prowadzenia interwencji i motywowanie do zmiany w ramach procedury niebieskiej karty”,
- 13) Dyrektor Centrum uczestniczyła w spotkaniach dyrektorów organizowanych przez Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki – Wydział Spraw Społecznych oraz w spotkaniach Konwentu Dyrektorów Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie Województwa Zachodniopomorskiego.

II. SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ W ZAKRESIE:

1. ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej za rok 2019:

1.1 Zadania własne powiatu realizowane przez PCPR:

a) zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej:

- w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka

W trakcie 2019 r. na terenie powiatu funkcjonowało **161 rodzin zastępczych**, w których umieszczonych było **240 dzieci** oraz **9 rodzinnych domów dziecka**, w których przebywało **63 dzieci**.

Na dzień 31 grudnia 2019 r. w Powiecie Goleniowskim funkcjonowały:

- **144 rodziny zastępcze**, w których umieszczonych było **202** dzieci, w tym:
 - 106 rodzin zastępczych spokrewnionych z dzieckiem, w których przebywało łącznie 134 dzieci,
 - 30 rodzin niezawodowych, w których umieszczonych było 42 dzieci,
 - 2 rodziny zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego, w których przebywało 8 dzieci,
 - 4 zawodowe rodziny zastępcze, w których przebywało 12 dzieci,
 - 2 zawodowe rodziny specjalistyczne, w których przebywało 6 dzieci,
- **9 rodzinnych domów dziecka** (siedem na terenie gminy Goleniów, jeden na terenie gminy Nowogard i jeden na terenie gminy Maszewo), w których – na dzień 31.12.2019 r. - przebywało **51 dzieci**.

Tabela 1. Liczba rodzin/rodzinnych domów dziecka wg liczby dzieci w podziale na poszczególne gminy

Gmina	liczba rodzin zastępczych/rodzinnych domów dziecka	Liczba rodzin zastępczych/rodzinnych domów dziecka wg liczby dzieci powierzonych opiece i wychowaniu			
		1 dziecko	2 dzieci	3 dzieci	4 dzieci i więcej
Goleniów	56	36	7 (14)	5 (15)	8 (46)
Maszewo	23	17	4 (8)	1 (3)	1 (6)
Nowogard	44	34	6 (12)	2 (6)	2 (8)
Osina	9	6	-	3 (9)	-
Przybiernów	5	5	-	-	-
Stepnica	16	11	2 (4)	1 (3)	2 (10)
razem	153	109	19 (38)	12 (36)	13 (70)

Źródło: Dane z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie.

W trakcie roku sprawozdawczego 30 dzieci opuściło/zmieniło formę pieczy zastępczej (z przyczyn innych niż usamodzielnienie) tj.:

- 1) 5 dzieci zostało przysposobionych,
- 2) 6 dzieci zostało umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- 3) 9 dzieci powróciło do rodziny biologicznej,
- 4) 2 dzieci zostało przeniesionych do rodzinnej pieczy zastępczej funkcjonującej na terenie powiatu, z którego pochodziły,
- 5) 5 dzieci zostało przeniesionych z pogotowia rodzinnego do niezawodowej rodziny zastępczej,
- 6) 2 dzieci zostało umieszczonych w innych rodzinach zastępczych (jedno z rodziny spokrewnionej do niezawodowej, drugie do innej rodziny niezawodowej),
- 7) 1 dziecko zostało przeniesione z pogotowia rodzinnego do zawodowej rodziny zastępczej.

W roku 2019 r. do pogotowia rodzinnych skierowano łącznie 12 dzieci, dodatkowo w pogotowia przebywało nadal 6 dzieci umieszczonych w tych rodzinach w 2018 r.

W okresie sprawozdawczym 2 dzieci zostało umieszczonych w rodzinach adopcyjnych, 2 dzieci wróciło do rodziców biologicznych, 1 dziecko umieszczono w rodzinie zastępczej zawodowej, 5 dzieci w rodzinie zastępczej niezawodowej.

Z przyjętych obowiązków rodziny wywiązywały się bez zastrzeżeń, zapewniały dzieciom prawidłowe warunki rozwoju i wychowania, czyniły wszelkie starania, by dzieci kierowane do pogotowia znalazły trwałą opiekę zastępczą, a jeśli było to możliwe – powróciły do rodziców biologicznych. Pracowały z rodzinami biologicznymi dzieci w celu znalezienia wyjścia z sytuacji kryzysowej, a w stosunku do dzieci odrabiały zaległości w organizowaniu pomocy specjalistycznej: medycznej, pedagogicznej, psychologicznej i innej. Korzystały w tym zakresie z porad specjalistów instytucji pomocy społecznej z terenu powiatu goleniowskiego. Funkcjonujące na terenie powiatu rodziny pełniące funkcję pogotowia rodzinnego zapewniały tymczasową, zastępczą formę opieki nad małymi dziećmi, porzuconymi przez rodziców biologicznych lub pochodzącymi ze środowisk patologicznych do czasu zakończenia postępowania sądowego.

W okresie sprawozdawczym sądy rejonowe utworzyły w powiecie **19 nowych rodzin zastępczych** (13 spokrewnionych i 6 niezawodowych), które podjęły opiekę nad **31** dziećmi, w tym:

- 6 dzieci z innego powiatu (powiat finansuje koszty pobytu dziecka na podstawie zawartego porozumienia),
- 7 dzieci wcześniej umieszczonych w innej formie rodzinnej pieczy zastępczej,
- 1 dzieckiem wcześniej umieszczonym w instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- 17 dzieci, wobec których sąd orzekł o ograniczeniu władzy rodzicielskiej wobec ich rodziców poprzez umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej.

Ponadto Sąd Rejonowy w Goleniowie orzekł o umieszczeniu w już funkcjonujących formach rodzinnej pieczy zastępczej:

- 1 dziecka w rodzinie niezawodowej,
- 1 dziecka w rodzinie zawodowej,
- 1 dziecka w rodzinie zawodowej specjalistycznej,
- 9 dzieci w rodzinnych domach dziecka.

Jedna spokrewniona rodzina zastępcza w trakcie 2019 r. została rozwiązana, dzieci wróciły pod opiekę rodzica biologicznego.

- w instytucjonalnej pieczy zastępczej

Na terenie powiatu goleniowskiego funkcjonuje pięć placówek opiekuńczo - wychowawczych:

- Placówka Opiekuńczo - Wychowawczą nr 1 w Goleniowie, ul. Wolińska 51 przeznaczona dla 10 wychowanków,
- Placówka Opiekuńczo - Wychowawczą nr 2 w Goleniowie, ul. Wolińska 53, przeznaczona dla 10 wychowanków,
- Placówka Opiekuńczo - Wychowawczą nr 3 w Goleniowie, ul. Chrobrego 21, przeznaczona dla 14 wychowanków,
- Placówka Opiekuńczo - Wychowawczą nr 4 w Nowogardzie, ul. Jana Pawła II 1, przeznaczona dla 14 wychowanków,
- Placówka Opiekuńczo - Wychowawczą nr 5 w Nowogardzie. ul. Jana Pawła II 1a, przeznaczona dla 14 wychowanków.

Obsługa placówek prowadzona jest przez Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo - Wychowawczych mieszczące się w Goleniowie przy ul. Dworcowej 1.

Średni miesięczny koszt utrzymania wychowanków w placówkach opiekuńczo - wychowawczych funkcjonujących na terenie powiatu goleniowskiego w 2019 r. wynosił:

- w Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej nr 1 w Goleniowie – **5.440,77 zł**,
- w Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej nr 2 w Goleniowie – **5.499,02 zł**,
- w Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej nr 3 w Goleniowie – **5.033,65 zł**,
- w Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej nr 4 w Nowogardzie – **5.047,39 zł**,
- w Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej nr 5 w Nowogardzie – **4.396,02 zł**.

W 2019 roku umieszczono w instytucjonalnej pieczy zastępczej 22 dzieci. Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zgromadzono wymaganą dokumentację dotyczącą stanu zdrowia i sytuacji szkolnej dzieci oraz opinie na temat funkcjonowania rodziny w środowisku uzyskane z jednostek policji i ośrodków pomocy społecznej.

W okresie sprawozdawczym placówki opiekuńczo - wychowawcze funkcjonujące na terenie powiatu goleniowskiego opuściło 15 wychowanków.

Tabela 2. Przyczyny opuszczenia instytucjonalnej pieczy zastępczej przez wychowanków.

Przyczyna opuszczenia Placówki	Liczba wychowanków
usamodzielnienie	13
powrót do rodziny naturalnej	0
umieszczenie w rodzinnej pieczy zastępczej	1
umieszczenie w domu pomocy społecznej	0
przeniesieni do placówki na terenie innego powiatu	1
śmierć wychowanka	0

Źródło: Dane z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie.

b) organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka i placówki opiekuńczo-wychowawcze

Osobom opuszczającym, po osiągnięciu pełnoletności, rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo – wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo – terapeutyczną, umieszczonym w pieczy zastępczej na podstawie postanowienia sądu, w okresie sprawozdawczym udzielano pomocy na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i zagospodarowanie, w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych i zatrudnienia oraz pomocy prawnej i psychologicznej, w trybie i na zasadach określonych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w odniesieniu do osób usamodzielnianych.

W 2019 r. uzyskało pełnoletność 31 wychowanków pieczy zastępczej, w tym 17 wychowanków rodzin zastępczych i 14 wychowanków placówek opiekuńczo - wychowawczych.

W okresie sprawozdawczym sporządzono:

- 17 indywidualnych programów usamodzielnienia z wychowankami rodzin zastępczych oraz 10 z wychowankami placówek opiekuńczo-wychowawczych,
- 22 weryfikacje indywidualnych programów usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych, 28 weryfikacji indywidualnych programów usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych,
- 30 okresowych ocen realizacji indywidualnych programów usamodzielnienia wychowanków pieczy zastępczej,
- 8 ocen końcowych procesu usamodzielnienia wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych oraz 7 ocen dot. wychowanków rodzin zastępczych.

Zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej ucząca się osoba osiągająca pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej może przebywać w dotychczasowej rodzinie, rodzinnym domu dziecka lub placówce opiekuńczo – wychowawczej do 25 roku życia, pod warunkiem kontynuowania nauki.

Z możliwości tej w 2019 r. korzystało 47 wychowanków rodzin zastępczych oraz 11 wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej.

c) organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności poprzez poradnictwo specjalistyczne

Rodzinom zapewniono poradnictwo psychologiczne, doradztwo prawne, terapię rodzinną, mediacje oraz dostęp do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej i edukacyjnej.

W ramach udzielanego wsparcia psychologicznego pracowano systemowo nie tylko z rodzinami zastępczymi i prowadzącymi rodzinne domy dziecka, ale także wychowankami rodzinnej pieczy zastępczej. Działania były nastawione w głównej mierze na pomoc w rozwiązywaniu kryzysów rozwojowych, sytuacji traumatycznych i kryzysowych oraz zmniejszanie i usuwanie zaburzeń emocjonalnych, każde z działań miało na celu poszukiwanie zadawalających rozwiązań występujących problemów i trudności. Rodzinom została przekazana specjalistyczna wiedza pozwalająca na podejmowanie i utrwalanie zachowań przyczyniających się do zmiany postaw poprzez pracę nad własnymi przekonaniami. Wychowankowie korzystający z pomocy borykali się m.in. z problemami natury psychicznej - zaburzeniami emocjonalnymi, zachowaniami opozycyjno – buntowniczymi oraz tożsamości płciowej, trudnościami szkolnymi, niską motywacją do nauki, brakiem wiary we własne możliwości, niską samooceną.

Pojawiały się również problemy pod postacią zachowań demoralizacyjnych, czy autodestrukcyjnych wśród nastolatków (spożywanie alkoholu, środków psychoaktywnych, palenie papierosów, e – papierosów, samookaleczenia, uciezki ze szkoły). Rodzinom tym niezależnie od wsparcia specjalistycznego - w ramach współpracy z Komendą Powiatową Policji w Goleniowie - organizowano spotkania małoletnich z przedstawicielami Policji, w trakcie których małoletni byli poddawani oddziaływaniom edukacyjno - prawnym.

W okresie sprawozdawczym ze wsparcia specjalistycznego skorzystało łącznie **47 rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka.**

Tabela 3. Przyczyny udzielania poradnictwa, wsparcia, pomocy psychologicznej oraz liczba rodzin/osób i liczba spotkań z rodzinami/osobami korzystającymi z pomocy

Lp.	Przyczyny	Liczba rodzin	Liczba spotkań z rodzinami/osobami
1.	Problemy w sprawach opiekuńczo- wychowawczych	35	137
2.	Zachowania demoralizacyjne, autodestrukcyjne	11	118
3.	Sytuacje kryzysowe, problemy rodzinne	1	5
	Ogółem	47*	255

**12 rodzin korzystało ze wsparcia z więcej niż jednej przyczyny, w zestawieniu wykazano problem dominujący.*

Źródło: Dane z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie.

W okresie sprawozdawczym **zdiagnozowano 57 dzieci**, które trafiły do rodzinnej pieczy zastępczej (po raz pierwszy, z powodu zmiany miejsca zamieszkania lub zostały przeniesione z pieczy instytucjonalnej do rodzinnej) albo – w związku z uregulowaną sytuacją prawną – kwalifikowały się do adopcji. Sporządzone diagnozy psychofizyczne miały na celu ustalenie

potrzeb edukacyjnych diagnozowanych dzieci, ich udziału w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych oraz objęcie pomocą profilaktyczno- wychowawczą lub resocjalizacyjną, rehabilitacyjną albo leczeniem w celu ich prawidłowego rozwoju.

Tabela 4. Diagnozy psychofizyczne

Lp.	DIAGNOZY PSYCHOFIZYCZNE	Liczba diagnoz
1.	Dzieci z uregulowaną sytuacją prawną (zgłaszane do adopcji)	17
2.	Dzieci, które trafiły do rodzinnej pieczy zastępczej (po raz pierwszy, z powodu zmiany miejsca zamieszkania, zostały przeniesione z pieczy instytucjonalnej do rodzinnej)	40
	Ogółem	57

Źródło: Dane z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie.

d) świadczenia w pieczy zastępczej

Zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rodzina zastępcza niezawodowa, zawodowa oraz rodzinny dom dziecka uprawnione są do pobierania świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w kwocie nie niższej niż 1.052 zł miesięcznie. Rodzina zastępcza spokrewniona w kwocie nie niższej niż 694 zł.

W przypadku sprawowania opieki nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności rodzinie przysługuje dodatek nie niższy niż 211 zł miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka.

Ustawodawca przewidział możliwość otrzymywania wynagrodzeń, dodatków oraz świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania dzieci lub osób przebywających w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego, do których prawo powstało przed dniem wejścia w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – na wniosek rodziny - na zasadach i w trybie określanych w przepisach ustawy o pomocy społecznej.

Z możliwości tej korzystało 17 rodzin (17 dzieci), które przed 1 stycznia 2012 r. posiadały status rodziny zastępczej spokrewnionej i uzyskiwały świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w wysokości wyższej niż stanowi to ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Pozostałe rodziny, prowadzący rodzinne domy dziecka w 2019 r. świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dzieci otrzymywały w kwocie:

- 1.052 zł na 150 dzieci,
- 694 zł na 133 dzieci (na 3 dzieci nie wypłacano świadczeń – w przypadku 2 dzieci rodzina zastępcza nie wnioskuje o przyznanie świadczenia, 1 dziecko za zgodą Sądu przebywa w Niemczech i tam otrzymuje świadczenie),
- 211 zł na 22 dzieci oraz pełnoletnich wychowanków legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności albo orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.

Do zadań własnych powiatu o charakterze obligatoryjnym należy nie tylko przyznawanie świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, ale także między innymi:

- przyznawanie wynagrodzeń rodzinom zastępczym zawodowym, prowadzącym rodzinne domy dziecka oraz rodzinom pomocowym,
- przyznawanie prowadzącym rodzinny dom dziecka świadczeń na utrzymanie lokalu mieszkalnego,
- pokrywanie prowadzącym rodzinny dom dziecka kosztów związanych z remontem,
- udzielanie rodzinom zastępczym zawodowym i osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka dni wolnych od sprawowania opieki nad dzieckiem w związku z wypoczynkiem w wymiarze 30 dni kalendarzowych w okresie 12 miesięcy.

Zgodnie z art. 85 ustawy rodzinom zastępczym zawodowym i prowadzącym rodzinne domy dziecka przysługuje wynagrodzenie nie niższe niż kwota 2.000 zł miesięcznie, a rodzinom zastępczym zawodowym pełniącym funkcję pogotowia rodzinnego nie niższe niż 2.600 zł miesięcznie. Jeżeli rodziną zastępczą zawodową/prowadzącymi rodzinny dom dziecka są małżonkowie wynagrodzenie przysługuje jednej osobie. Uchwałą Nr VI/48/15 z dnia 18 czerwca 2015 r. Rada Powiatu w Goleniowie podwyższyła minimalne wynagrodzenia dla rodzin zastępczych zawodowych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka i ustaliła je na poziomie od 2.300 zł brutto miesięcznie (przy sprawowaniu opieki nad 4 dziećmi) do 2.650zł brutto miesięcznie (w przypadku sprawowania opieki nad 8 dziećmi).

W okresie sprawozdawczym 2 rodzinom zawodowym przyznano świadczenie na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem niezbędnego remontu domu jednorodzinnego w kwocie po 2.500 zł – na zasadach i w trybie określonym w umowie zawartej z rodziną zawodową.

W 2019 r. wydano **246** decyzji administracyjnych dot. świadczeń, w tym:

- 52 decyzje orzekające o uchyleniu świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej lub dodatku na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności,
- 47 decyzji orzekających o przyznaniu świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka,
- 11 decyzji orzekających o przyznaniu jednorazowego świadczenia na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego do pieczy zastępczej dziecka,
- 3 decyzje orzekające o odmowie przyznania jednorazowego świadczenia na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego do pieczy zastępczej dziecka,
- 15 decyzji przyznających świadczenie na rzecz pełnoletniego wychowanka pozostającego w dotychczasowej rodzinie po osiągnięciu pełnoletności,
- 14 decyzji orzekających o zmianie adresu lub danych osobowych osób uprawnionych do pobierania świadczeń,
- 2 decyzje orzekające o przyznaniu dwóm rodzinom zastępczym zawodowym świadczenia na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem niezbędnego remontu lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego,
- 10 decyzji orzekających o przyznaniu dodatku na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności,

- 28 decyzji orzekających o przypisaniu do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia,
- 2 decyzje orzekające o przedłużeniu terminu rozliczenia jednorazowego świadczenia,
- 55 decyzji orzekających o przyznaniu środków finansowych na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym,
- 3 decyzje orzekające o przyznaniu dofinansowania do wypoczynku dzieci poza miejscem zamieszkania,
- 1 decyzję orzekającą o odmowie przyznania świadczenia na pokrycie kosztów wypoczynku,
- 1 decyzję orzekającą o odmowie przyznania świadczenia niepieniężnego w formie zatrudnienia osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich,
- 1 decyzję umarzającą postępowanie w sprawie rozpatrzenia wniosku o przyznanie jednorazowego świadczenia na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego do pieczy zastępczej dziecka,
- 1 decyzję orzekającą o zawieszeniu postępowania w sprawie rozpatrzenia wniosku o przyznanie jednorazowego świadczenia na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego do pieczy zastępczej dziecka.

Zgodnie z art.80 ust.1a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka, niezależnie od świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, przysługuje na każde umieszczone dziecko do ukończenia 18 roku życia **dodatek wychowawczy** w kwocie 500,00 zł miesięcznie. Jest on przyznawany na wniosek odpowiednio rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka. Prawo do dodatku wychowawczego ustala się na okres 12 miesięcy. Zgodnie z art.87 ust. 1b ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w przypadku braku zmian w sytuacji rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka mającej wpływ na prawo do dodatku wychowawczego ustala się je na okres kolejnych 12 miesięcy z urzędu.

W roku 2019 r. rodziny zastępcze, prowadzący rodzinne domy dziecka oraz Dyrektor Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych, wystąpili z 85 wnioskami o ustalenie prawa do dodatków wychowawczych oraz dodatku w wysokości świadczenia wychowawczego. Wydano 382 decyzje administracyjne, w tym:

- 307 orzekających o przyznaniu dodatku wychowawczego,
- 17 zmieniających okres wypłaty dodatku - w związku z czasowym niesprawowaniem opieki nad dziećmi,
- 30 decyzji uchylających decyzje o przyznaniu dodatku wychowawczego,
- 26 decyzji orzekających o zwrocie nienależnie pobranego dodatku wychowawczego,
- 2 decyzje orzekające o zmianie danych osobowych dziecka.

W okresie sprawozdawczym wypłacono **2.917** dodatków wychowawczych na kwotę **1.286.712,55 zł**. Zadanie finansowane jest ze środków budżetu państwa.

Dodatkowo w 2019 roku – w ramach rządowego programu „Dobry start” - zostało przyznanych i wypłaconych łącznie **247** jednorazowych świadczeń w związku z rozpoczęciem roku szkolnego na kwotę **74.100,00 zł**. Środki finansowe na realizację w/w zadania pochodziły z dotacji celowej z budżetu państwa. Zgodnie z rozporządzeniem

Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2019 roku (Dz.U. 2019 poz. 1343) świadczenie to przysługuje rodzicom, opiekunom faktycznym, opiekunom prawnym, rodzinom zastępczym, osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka, dyrektorom placówek opiekuńczo - wychowawczych, dyrektorom regionalnych placówek opiekuńczo - terapeutycznych oraz osobom uczącym się w wysokości 300 zł raz w roku (jednorazowo), w związku z rozpoczęciem roku szkolnego.

e) świadczenia na usamodzielnienie wychowanków opuszczających rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka i placówki opiekuńczo-wychowawcze

Zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz obwieszczeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2018 r. w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka oraz wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej, kontynuującym naukę usamodzielnianym wychowankom rodzin zastępczych oraz placówek opiekuńczo – wychowawczych przysługuje pomoc na kontynuowanie nauki w kwocie nie mniej niż **526 zł miesięcznie**.

Nadto:

- 1) wysokość pomocy na usamodzielnienie dla wychowanka opuszczającego spokrewnioną rodzinę zastępczą wynosi nie mniej niż 3.470 zł,
- 2) wysokość pomocy na usamodzielnienie dla wychowanka opuszczającego rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo - wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo - terapeutyczną:
 - przebywającego w pieczy zastępczej powyżej 3 lat – wynosi nie mniej niż 6.939 zł,
 - przebywającego w pieczy zastępczej przez okres od 2 do 3 lat wynosi nie mniej niż 3.470 zł,
 - przebywającego w pieczy zastępczej poniżej 2 lat, nie krócej jednak niż przez okres roku wynosi nie mniej niż 1.735 zł,
- 3) wysokość pomocy na zagospodarowanie wynosi nie mniej niż 1.577 zł, a dla osoby legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności wynosi nie mniej niż 3.154 zł.

W okresie sprawozdawczym:

- 1) pomoc na kontynuowanie nauki pobierało:
 - 35 wychowanków rodzin zastępczych,
 - 11 wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- 2) pomoc na usamodzielnienie przyznano i wypłacono:
 - 7 wychowankom rodzin zastępczych,
 - 12 wychowankom placówek opiekuńczo – wychowawczych,
- 3) pomoc na zagospodarowanie przyznano i wypłacono:
 - 7 wychowankom rodzin zastępczych,
 - 8 wychowankom placówek opiekuńczo – wychowawczych.

f) źródła finansowania pieczy zastępczej

Na finansowanie **rodzinnej pieczy zastępczej** w Powiecie Goleniowskim wydatkowano środki w wysokości **5.372.655,84 zł** (Dział 855, rozdział 85508), w tym:

- z budżetu Powiatu Goleniowskiego – **2.917.388,84 zł**,
- z budżetu Państwa (dotacje) – **1.313.526,55 zł**,
- z budżetów samorządów gminnych, zgodnie z art. 191 ust.8 ustawy – **685.405,36 zł**,
- z budżetów powiatowych (porozumienia) – **411.098,71 zł**,
- z odpłatności rodziców biologicznych – **45.236,38 zł**.

W okresie sprawozdawczym realizowano:

- **33 porozumienia** określające warunki i sposób przekazywania Powiatowi Goleniowskiemu środków finansowych na pokrycie wydatków związanych z zapewnieniem opieki i wychowania w **rodzinnej pieczy zastępczej dzieciom pochodzącym z terenu innych powiatów, tj.:**
 - 2 dzieci z Miasta Ruda Śląska,
 - 3 dzieci z Powiatu Polickiego,
 - 1 dziecko z Powiatu Stargardzkiego,
 - 3 dzieci z Powiatu Kamieńskiego,
 - 1 dziecko z Miasta Zabrze,
 - 1 dziecko z Miasta Włocławek,
 - 1 dziecko z Powiatu Szczecineckiego,
 - 5 dzieci z Powiatu Łobeskiego,
 - 16 dzieci z Miasta Szczecin.

Dochody z tego tytułu wyniosły 411.098,71 zł.

- **20 porozumień** określających warunki i sposób przekazywania innym powiatom środków finansowych na pokrycie wydatków związanych z utrzymaniem **dzieci pochodzących z Powiatu Goleniowskiego, a przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie innych powiatów tj.:**
 - Powiatowi Szamotulskiemu – 1 dziecko,
 - Powiatowi Brzeskiemu - 2 dzieci,
 - Miastu Poznań - 1 dziecko,
 - Powiatowi Stargardzkiemu - 2 dzieci,
 - Miastu Świnoujście - 3 dzieci,
 - Powiatu Sławnieńskiemu – 1 dziecko,
 - Powiatowi Kamieńskiemu – 1 dziecko,
 - Miastu Koszalin – 2 dzieci,
 - Powiatowi Gryfickiemu – 2 dzieci,
 - Miastu Szczecin – 5 dzieci.

Wydatki z tego tytułu wyniosły 222.929,67 zł.

- **1 porozumienie** określające warunki i sposób przekazywania innemu powiatowi środków finansowych na pokrycie wydatków związanych z utrzymaniem **1 dziecka pochodzącego z Powiatu Goleniowskiego, a przebywającego w placówce**

opiekuńczo-wychowawczej funkcjonującej na terenie powiatu sieradzkiego - wydatki z tego tytułu wyniosły 79.691,93 zł,

- **7 porozumień** określających warunki i sposób przekazywania Powiatowi Goleniowskiemu środków finansowych na pokrycie wydatków związanych z zapewnieniem opieki i wychowania **w placówkach opiekuńczo - wychowawczych funkcjonujących na terenie powiatu goleniowskiego** dzieciom pochodzącym z terenu innych powiatów, tj.
 - Powiatu Kołobrzeskiego – 2 dzieci,
 - Powiatu Świdwińskiego - 5 dzieci,
 - Powiatu Drawskiego – 3 dzieci,
 - Powiatu Myśliborskiego - 1 dziecko,
 - Powiatu Stargardzkiego - 1 dziecko,
 - Miasta Gorzowa Wielkopolskiego - 1 dziecko,
 - Miasta Szczecina - 5 dzieci.

W okresie sprawozdawczym **dochody z tego tytułu** wpływały bezpośrednio na konto Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo - Wychowawczych w Goleniowie.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadziła obowiązek **odpłatności gmin** właściwych ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej w wysokości:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2019 r. gminy ponosiły odpłatność za pobyt:

- w rodzinnej pieczy zastępczej:

Tabela 5. Liczba dzieci z poszczególnych gmin, za które jednostki ponoszą odpłatność za pobyt w rodzinnej pieczy zastępczej.

Gmina	Goleniów	Nowogard	Stepnica	Maszewo	Osina	Przybiernów
Liczba dzieci pochodzących z danej gminy	55	40	21	21	9	10
Razem	156					

Źródło: Dane z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie.

- w instytucjonalnej pieczy zastępczej:

Tabela 6. Liczba dzieci z poszczególnych gmin, za które jednostki ponoszą odpłatność za pobyt w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Gmina	Goleniów	Nowogard	Stepnica	Maszewo	Osina	Przybiernów
Liczba dzieci pochodzących z danej gminy	18	6	4	0	7	3
Razem	38					

Źródło: Dane z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie.

W 2019 r. dochody z tytułu zwrotu kosztów na opiekę i wychowanie dziecka pokrytych przez gminę właściwą ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w rodzinnej pieczy zastępczej **wyniosły 685.405,36 zł.**

W okresie sprawozdawczym dochody z tytułu zwrotu kosztów na opiekę i wychowanie dziecka pokrytych przez gminę właściwą ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w instytucjonalnej pieczy zastępczej wpływały bezpośrednio na konto Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo - Wychowawczych w Goleniowie.

Rodzice, których dzieci przebywają w pieczy zastępczej, są zobowiązani do ponoszenia odpłatności za ich pobyt w pieczy. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dała możliwość odstąpienia od ustalania przedmiotowej opłaty, umarzania w całości lub w części łącznie z odsetkami, odraczania terminu płatności lub rozkładania na raty powstałych wierzytelności. Zgodnie z art. 194 ust. 2 wyżej cyt. ustawy Rada Powiatu w Goleniowie w dniu 27 września 2018 r. przyjęła uchwałę Nr XXX/309/18 w sprawie określenia szczegółowych zasad, sposobu i trybu udzielania ulg w spłacie należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny, odstępowania od ustalania opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej, warunków dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga stanowić będzie pomoc publiczną oraz wskazania organu lub osób uprawnionych do udzielania tych ulg.

W okresie sprawozdawczym z tytułu **odpłatności rodziców biologicznych za pobyt dzieci w pieczy zastępczej** uzyskano dochody w łącznej wysokości **55.431,23 zł, w tym:**

- **rodzinnej – 45.236,38 zł,**
- **instytucjonalnej – 10.194,85 zł.**

W 2019 r. wydano **204** decyzje w sprawie odpłatności rodziców biologicznych, w tym najliczniejszą grupę, bo aż **166** stanowiły decyzje odstępujące od ustalenia opłaty za pobyt dzieci w pieczy zastępczej. Podczas prowadzonych postępowań administracyjnych Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie współpracowało z ośrodkami pomocy społecznej, powiatowymi urzędami pracy, policją, a także z innymi instytucjami w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, zdrowotnej, dochodowej i majątkowej osób zobowiązanych do ponoszenia opłaty. Zdecydowana większość rodziców znajdowała się w bardzo trudnej sytuacji życiowej i finansowej. Osoby te najczęściej nie posiadały stałego zatrudnienia, podejmowały jedynie drobne prace dorywcze lub utrzymywały się z rent, świadczeń pomocy społecznej.

Ponadto - na wniosek stron - Starosta Goleniowski orzekł w **3** przypadkach o umorzeniu w całości lub częściowym rozłożeniu na raty i częściowym umorzeniu oraz rozłożeniu na raty wierzytelności powstałej na skutek niewywiązywania się przez rodziców biologicznych z obowiązku uiszczania opłaty za pobyt ich dzieci w pieczy zastępczej (w jednym przypadku ze względu na fakt, iż osoba odpowiedzialna za ponoszenie opłaty spłaciła w części powstałą wierzytelność, a w dwóch przypadkach osoby zobowiązane zobowiązały się do spłaty należności ratalnie). Wydano 1 decyzję odmawiającą umorzenia powstałej wierzytelności ze względu na brak przesłanek określonych w uchwale.

1.2 Zadania realizowane przez PCPR jako organizatora pieczy zastępczej

W roku 2019 – w okresie od października do grudnia – 14 osób (w tym 4 małżeństwa, 1 partnerstwo i 4 osoby samotne), uczestniczyło w szkoleniu dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zorganizowanym przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie w ramach projektu pn. „Rodzinom Pomocna Dłoń” finansowanego ze środków UE. 8 osób otrzymało świadectwa ukończenia szkolenia z rekomendacją do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, 5 osób otrzymało zaświadczenia o uczestnictwie w szkoleniu, 1 osoba otrzymała świadectwo uczestnictwa w szkoleniu z opinią o braku rekomendacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej w okresie sprawozdawczym dokonał 18 pierwszych ocen sytuacji dziecka oraz 426 ocen okresowych zawierających opinie nt. zasadności pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Oceny dokonywane były w konsultacji z rodzinami zastępczymi i prowadzącymi rodzinne domy dziecka oraz instytucjami oświatowymi, w szczególności ze szkołami, przedszkolami, świetlicami środowiskowymi. Instytucje te - na wniosek Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej - przekazywały opinie nt. rozwoju, zachowania, osiągnięć szkolnych, współpracy z opiekunami oraz ewentualnie pojawiających się problemów w środowisku szkolnym i lokalnym dziecka. Od dnia 19 września 2014 r. tj. od daty wejścia w życie zmian do ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej ocena sytuacji dziecka dokonywana jest na posiedzeniu z udziałem:

- 1) odpowiednio rodziny zastępczej albo prowadzącego rodzinny dom dziecka,
- 2) psychologa,
- 3) właściwego asystenta rodziny,
- 4) przedstawiciela ośrodka adopcyjnego,
- 5) koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, przedstawiciela organizatora rodzinnej pieczy zastępczej,
- 6) rodzicami dziecka, z wyjątkiem rodziców pozbawionych władzy rodzicielskiej.

Oceny, w przypadku dzieci do 3 lat – zgodnie z wymogiem ustawowym – dokonywane były co 3 miesiące, w przypadku dzieci starszych – co 6 miesięcy.

Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej w 3 przypadkach przekazał do Sądu opinie nt. braku zasadności pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Sąd podzielił opinię Organizatora – wszystkie dzieci zostały przysposobione, jednak w ciągu 2019 r. dwoje z tych dzieci powróciło do pieczy zastępczej (nieudana adopcja).

Dodatkowo w przypadkach powzięcia informacji o nieprawidłowościach występujących w rodzinie, Organizator niezwłocznie informował o tym Sąd Rodzinny, który podejmował dalsze działania w stosunku do rodziny zastępczej.

W roku 2019 wystąpiono z 31 wnioskami o pozbawienie władzy rodzicielskiej rodziców naturalnych, z tego w 3 sprawach Sąd orzekł o pozbawieniu rodziców władzy rodzicielskiej, w 17 – odrzucił wniosek o pozbawienie rodziców władzy, w 2 umorzył postępowanie, w 3 pozbawił władzy tylko jednego z rodziców (drugi rodzic ma nadal ograniczoną władzę rodzicielską), a w pozostałych przypadkach trwa postępowanie sądowe.

17 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną zostało zgłoszonych do ośrodka adopcyjnego w celu przysposobienia. 2 dzieci zostało przysposobionych, 15 dzieci nie zostało zakwalifikowanych do adopcji ze względu na silną więź łączącą rodzinę zastępczą i dziecko.

1 rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego skorzystała z przysługującego jej prawa do czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem w związku z wypoczynkiem w łącznym wymiarze 30 dni w dwóch terminach: w pierwszym terminie w wymiarze 7 dni - 2 dzieci umieszczone w pogotowiu (za zgodą sądu) zostało urlopowanych do ojca biologicznego, w drugim terminie w wymiarze 23 dni kalendarzowych (w tym okresie w pogotowiu nie przebywały żadne dzieci).

3 rodzinom zastępczym zawodowym i 6 osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka przyznano świadczenie w formie zatrudnienia osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich. Wymiar czasu pracy osoby do pomocy wynosił odpowiednio 10 lub 20 godzin tygodniowo. Wynagrodzenie za 1 godzinę zatrudnienia osoby do pomocy, było równe stawce przeliczeniowej za 1 godzinę wynagrodzenia minimalnego określonej w odrębnych przepisach.

W okresie sprawozdawczym rodziny zastępcze oraz prowadzący rodzinne domy dziecka uczestniczyli:

- w warsztatach: „ABC higienicznego trybu życia”, „Profilaktyka uzależnień”, „Kształtowanie umiejętności osobistych – zarządzanie czasem”, „Edukacja Finansowa”, „Szkoła dla rodziców”, „Radzenie sobie w sytuacjach stresowych z elementami kontroli złości” - w ramach realizowanego przez PCPR projektu pn. „Nasze Wsparcie Twój Sukces”,
- w warsztatach szkoleniowych: „Prawne aspekty rodzicielstwa zastępczego”, „Stres i wypalenie zawodowe”, „Najczęstsze zaburzenia u dzieci umieszczone w pieczy zastępczej i ich wpływ na funkcjonowanie dziecka – RAD, FAS, FASD i inne zaburzenia emocjonalne” – zorganizowanych w ramach projektu pn. „Rodzinom Pomocna Dłoń”,
współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020,
- w spotkaniach grup wsparcia w ramach realizowanego przez PCPR projektu pn. „Kurs na Rodzinę”,
- szkoleniach dot. dziecka i jego zasobów, konfliktów w rodzinie, współpracy dzieci z rodzicami, samodzielności dziecka i kompetencji społecznych mających na celu podnoszenie kwalifikacji, prowadzonych przez psychologa zatrudnionego w PCPR.

Dodatkowo rodziny zastępcze/prowadzący rodzinne domy dziecka - zakwalifikowani do uczestnictwa w projekcie pn. „Nasze Wsparcie Twój Sukces” (15 rodzin) - uczestniczyli w turnusie terapeutycznym, warsztatach stacjonarnych, warsztatach wyjazdowych (z elementami pedagogiki i zabawy, emocje w życiu dziecka i rodziny, poczucie własnej wartości i komunikacja interpersonalna).

Rodzinom zastępczym, prowadzącym rodzinne domy dziecka oraz dzieciom w nich umieszczonym, w ramach projektów współfinansowanych przez Unię Europejską, realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie zapewniono poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, doradztwo z zakresu profilaktyki uzależnień, dietetyczne, doradztwo prawne, terapię rodzinną.

Dzieciom zapewniono również korepetycje z języka polskiego, angielskiego i matematyki.

2. ustawy o pomocy społecznej:

2.1. Zapewnienie i organizowanie całodobowej opieki w Domu Pomocy Społecznej w Nowogardzie

Na terenie powiatu goleniowskiego funkcjonuje Dom Pomocy Społecznej w Nowogardzie, Smużyny 2 z filią w Nowogardzie przy ul. Piłsudskiego 9. Na podstawie decyzji zmieniającej z dnia 20 stycznia 2014 r. znak: S-1.9423.1.1.2014.JJ Wojewoda Zachodniopomorski zezwolił na prowadzenie Domu Pomocy Społecznej przeznaczonego dla 101 osób niepełnosprawnych intelektualnie oraz 136 osób przewlekle psychicznie chorych. Dom Pomocy Społecznej w Nowogardzie dysponuje łącznie 237 miejscami. Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca Domu Pomocy Społecznej w Nowogardzie – w 2019 r. wynosił **3.587,47** zł.

W okresie sprawozdawczym do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie wpłynęło łącznie 26 wniosków o umieszczenie w Domu Pomocy Społecznej, z tego 6 wniosków z ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu goleniowskiego i 20 (w tym 6 zapytań dot. wolnych miejsc i czasu oczekiwania na umieszczenie) z terenu innych powiatów (Stargard, Cedynia, Gryfino, Darłowo, Grzmiąca, Szczecin, Golczewo, Police, Miastko, Drawno, Gorzów Wlkp. Wolin, Drawsko Pomorskie, Bierzwnik).

Na przestrzeni 2019 roku wydano 222 decyzje administracyjne, w tym m.in:

- 197 decyzji zmieniających wysokość odpłatności za pobyt w Domu Pomocy Społecznej z uwagi na waloryzację świadczeń rentowych mieszkańców przekraczającą kwotę zmiany dochodu o 10% kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej,
- 3 decyzje o wygaśnięciu odpłatności za pobyt w Domu Pomocy Społecznej z powodu zgonu mieszkańców,
- 11 decyzji orzekających o umieszczeniu w Domu Pomocy Społecznej na pobyt stały,
- 2 decyzje o wygaśnięciu decyzji dot. skierowania z powodu zgonu mieszkańców,
- 6 decyzji o wygaśnięciu decyzji dot. umieszczenia z powodu zgonu mieszkańców,
- 2 decyzje uchylające umieszczenie z powodu rezygnacji,
- 1 decyzję uchylającą umieszczenie z powodu uchylecia skierowania,

Na umieszczenie w Domu Pomocy Społecznej w Nowogardzie na dzień 31.12.2019 r. oczekiwały 24 osoby.

2.2. Interwencja Kryzysowa

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie, zgodnie z art. 46 i 47 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2019 r. poz. 1507 z późn.zm.) realizuje zadania w zakresie poradnictwa specjalistycznego oraz interwencji kryzysowej.

Funkcjonujący w strukturach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie Punkt Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego udziela poradnictwa psychologicznego, prawnego oraz wsparcia terapeutycznego i mediacji osobom i rodzinom będącym ofiarami przemocy lub znajdującym się w innej sytuacji kryzysowej, mającym

trudności lub wykazującym potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych.

W okresie sprawozdawczym z usług Punktu Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego skorzystało łącznie **165 rodzin**. Najczęściej udzielano poradnictwa i wsparcia w związku z występującymi w rodzinach: **przemocą psychiczną i fizyczną, bezradnością w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, problemami finansowymi, bezrobociem, uzależnieniami i chorobą.**

Tabela 7. Przyczyny udzielania poradnictwa, wsparcia, pomocy oraz liczba rodzin/ osób korzystających ze wsparcia i liczba osób w tych rodzinach.

Lp.	Przyczyny	Liczba rodzin/osób	Liczba osób w rodzinach
1	przemoc psychiczna i fizyczna	83	261
2	niewydolność wychowawcza	34	144
3	sytuacja kryzysowa	15	50
4	problemy finansowe, bezrobocie	16	44
5	uzależnienia	5	18
6	choroba	3	10
7	interwencje	4	10
8	niepełnosprawność	2	5
9	bezdomność, problemy mieszkaniowe	1	1
10	zdarzenie losowe	1	6
11	potrzeba ochrony macierzyństwa	1	5
	Ogółem	165	554

Źródło: Dane z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie.

Tabela 8. Liczba rodzin/osób w rodzinach korzystających ze wsparcia w rozbiciu na gminy wg miejsca zamieszkania klientów oraz przyczyny udzielenia poradnictwa, wsparcia, pomocy.

Lp.	Przyczyny	Gmina Goleniów		Gmina Maszewo		Gmina Nowogard		Gmina Stepnica		Gmina Przybiernów		Gmina Osina	
		Liczba rodzin	Liczba osób w rodz.	Liczba rodzin	Liczba osób w rodz.	Liczba rodzin	Liczba osób w rodz.	Liczba rodzin	Liczba osób w rodz.	Liczba rodzin	Liczba osób w rodz.	Liczba rodzin	Liczba osób w rodz.
1	Przemoc psychiczna i fizyczna	37	102	13	42	20	78	3	5	5	15	5	19
2	Niewydolność wychowawcza	22	96	2	9	3	14	5	15	1	3	1	5
3	Sytuacja kryzysowa	10	33	1	3	3	11	-	-	1	3	-	-
4	Problemy finansowe, bezrobocie	13	37	1	3	1	2	-	-	-	-	1	4

Lp.	Przyczyny	Gmina Goleniów		Gmina Maszewo		Gmina Nowogard		Gmina Stepnica		Gmina Przybiernów		Gmina Osina	
5	Niepełnosprawność	2	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Choroba	2	7	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-
7	Interwencje	3	8	-	-	-	-	1	2	-	-	-	-
8	Bezdomność, problemy mieszkaniowe	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	Uzależnienia	4	13	-	-	1	5	-	-	-	-	-	-
10	Zdarzenie losowe	1	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	Potrzeba ochrony macierzyństwa	-	-	-	-	1	5	-	-	-	-	-	-
	OGÓLEM	95	308	18	60	29	115	9	22	7	21	7	28

Źródło: Dane z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie.

Poradnictwa, doradztwa udzielali następujący specjaliści: psycholog, prawnik oraz mediator.

Tabela 9. Rodzaje wsparcia i liczba udzielonych porad na rzecz klientów będących w kryzysie

Lp.	Rodzaj wsparcia	Liczba porad*
1	doradztwo psychologiczne	68
2	doradztwo prawne	51
3	mediacje	6
	ogółem	125

* wystąpiły przypadki, w których zgłaszające się osoby korzystały jednocześnie z kilku porad.

Źródło: Dane z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie.

Tabela 10. Rodzaje i liczba porad w rozbiciu na gminy wg miejsca zamieszkania klientów

Lp.	Rodzaj wsparcia	Gmina Goleniów	Gmina Maszewo	Gmina Nowogard	Gmina Stepnica	Gmina Przybiernów	Gmina Osina
		Liczba osób korzystających	Liczba osób korzystających	Liczba osób korzystających	Liczba osób korzystających	Liczba osób korzystających	Liczba osób korzystających
1	psychologiczne	36	8	10	7	2	5
2	prawne	33	7	5	2	1	3
3	mediacje	5	-	-	-	-	1
	OGÓLEM	74	15	15	9	3	9

* wystąpiły przypadki, w których zgłaszające się osoby korzystały jednocześnie z kilku porad.

Źródło: Dane z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie.

W ramach pracy wykonywanej przez koordynatora PIKiPS sporządzono 27 nowych kart klienta.

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 218), w PCPR realizowano programy korekcyjno - edukacyjne, skierowane do osób stosujących przemoc w rodzinie. Celem programów była zmiana postaw i zachowań uczestników, zmniejszenie ryzyka dalszego stosowania przez nich przemocy oraz zwiększenie zdolności do samokontroli niepożądanych zachowań.

Przy realizacji programów współpracowano z gminnymi zespołami interdyscyplinarnymi ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, Sądem Rejonowym w Goleniowie oraz Policją. Zajęcia, w ramach programu odbywały się w Goleniowie w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie i były prowadzone przez osobę, która posiadała uprawnienia oraz kwalifikacje do prowadzenia oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

W okresie sprawozdawczym program korekcyjno - edukacyjny realizowany był w 2 edycjach – pierwsza w okresie od 8 marca 2019 r. do 24 maja 2019 r. druga w okresie od 26 sierpnia 2019 r. do 18 listopada 2019 r. W programach łącznie wzięło udział 28 osób, spośród których 20 ukończyło szkolenie i uzyskało zaświadczenie o ukończeniu programu. Na realizację zadania pozyskano dotację z budżetu państwa w łącznej wysokości **16.074 zł**, którą wykorzystano w całości.

Po raz drugi realizowano w tut. Centrum program psychologiczno – terapeutyczny dla sprawców przemocy w rodzinie. Celem programu było utrwalenie umiejętności oraz zmian postaw nabytych w trakcie uczestnictwa w podstawowym programie korekcyjno - edukacyjnym, przy wykorzystaniu różnych form oddziaływań psychologiczno – terapeutycznych. Program realizowany był w okresie od 17 lipca 2019 r. do 13 sierpnia 2019 r. W programie wzięło udział 11 osób, ukończyło 10 osób. Środki w wysokości **5.922 zł** w całości zostały wykorzystane na realizację powyższego zadania.

2.3. Usamodzielnianie wychowanków opuszczających młodzieżowe ośrodki wychowawcze, zakłady poprawcze

W 2019 r. pomocą na usamodzielnienie, w trybie i na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej, objętych było łącznie 2 wychowanków młodzieżowych ośrodków wychowawczych, wychowankom przyznano pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej oraz pomoc na usamodzielnienie.

W okresie sprawozdawczym sporządzono:

- 2 weryfikacje indywidualnych programów usamodzielnienia,
- 2 oceny końcowe indywidualnego procesu usamodzielnienia.

W związku z ustawowym obowiązkiem weryfikacji sytuacji materialno – dochodowej w drodze przeprowadzanych wywiadów środowiskowych, w okresie sprawozdawczym sporządzono:

- 3 wywiady środowiskowe rodzinne cz. I,
- 3 wywiady środowiskowe cz. V.

W 2019 r. wydano:

- 2 decyzje przyznające pomoc na zagospodarowanie,
- 2 decyzje przyznające pomoc na usamodzielnienie.

3. ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych

W Powiecie Goleniowskim zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych realizowane były w 2019 r. przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej przez Powiatowy Urząd Pracy.

Do 10 lutego 2019 r. brak było planu finansowego Funduszu, a środki na zobowiązania dot. dofinansowania kosztów działania Warsztatu Terapii Zajęciowej w Nowogardzie przekazywane były zaliczkowo. W dniu 11 lutego 2019 r. Zarząd PFRON podjął decyzję o dokonaniu podziału środków finansowych na poszczególne powiaty na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej. Dla Powiatu Goleniowskiego przyznano środki w wysokości **1.136.968,00 zł**, w tym na zobowiązania dotyczące kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej - **533.880,00 zł**.

W związku ze zmianą rozporządzenia w sprawie algorytmu przekazywania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych samorządom wojewódzkim i powiatowym, pismem z dnia 18 października 2019 r. znak: DF.WSA.354.2019.w Zarząd PFRON poinformował, że wysokość środków przypadających Powiatowi Goleniowskiemu na 2019 r. została zwiększona o kwotę **59.607,00 zł**, w tym na dofinansowanie kosztów działania warsztatu terapii zajęciowej o kwotę **9.000,00 zł**.

Wobec powyższego wysokość środków przeznaczonych na dofinansowanie kosztów działania warsztatu terapii zajęciowej została ona ustalona na poziomie **542.880,00 zł**.

Otrzymane środki – zgodnie z uchwałą Nr IV/34/19 Rady Powiatu Goleniowskiego z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie określenia zadań, na które przeznaczają się środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, po zmianach wprowadzonych uchwałami: Nr X/68/19 z dnia 19 września 2019 r. i Nr XII/84/19 z dnia 19 grudnia 2019 r. zostały przeznaczone na niżej określone zadania:

- **z zakresu rehabilitacji społecznej - 1.196.575,00 zł**, w tym na:
 - 1) zobowiązania dotyczące dofinansowania kosztów działania warsztatu terapii zajęciowej - **542.880,00 zł**,
 - 2) dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych – **133.338,00 zł**,
 - 3) dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze - **378.204,38 zł**,
 - 4) dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych - **90.000 zł**,
 - 5) dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych – **3.863,44 zł**.

- **z zakresu rehabilitacji zawodowej – 48.289,18 zł**, w tym na:
 - 1) finansowanie wydatków na instrumenty lub usługi rynku pracy określone w ustawie o promocji w odniesieniu do osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu **46.796,24 zł**,
 - 2) finansowanie kosztów szkolenia i przekwalifikowania zawodowego osób niepełnosprawnych **1.496,94 zł**.

W ramach posiadanych środków udzielono dofinansowania do:

- 1) uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych 61 osobom niepełnosprawnym i 51 opiekunom,
- 2) zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze 347 osobom niepełnosprawnym, w tym 298 osobom dorosłym, 49 dzieciom. W ramach tego zadania 97 osobom niepełnosprawnym udzielano comiesięcznych dofinansowań do zakupu środków pomocniczych takich jak: cewniki, worki i pieluchomajtki oraz sfinansowano udział własny osób niepełnosprawnych w kosztach zakupu między innymi:
 - 24 wózków inwalidzkich,
 - 154 aparatów słuchowych,
 - 89 wkładek usznych,
 - 5 par butów ortopedycznych,
 - 2 par butów do ortez,
 - 48 ortez,
 - 5 materaców przeciwodleżynowych,
 - 3 poduszek przeciwodleżynowych,
 - 4 pionizatorów,
 - 12 protez,
 - 2 kompletów pończoch kikutowych,
 - 2 balkoników,
 - 1 pary soczewek korekcyjnych,
 - 6 gorsetów,
 - 2 systemów wspomagających słyszenie,
 - 1 peruki,
 - 1 fotelika samochodowego,
 - 1 wymiany tulei w protezie uda,
- 3) zakupu sprzętu rehabilitacyjnego tj.:
 - 5 łóżek rehabilitacyjnych,
 - 2 rowerów rehabilitacyjnych,
 - 1 bieżni rehabilitacyjnej,
 - 2 trampolin,
 - 2 huśtawek,
 - 1 poduchy sensorycznej,
 - 2 zestawów dysków z fakturami,
 - 1 hamaka,
 - 1 deskorolki,
 - 1 tunelu,
 - 1 bączka,
 - 1 rolera z uchwytami,
- 4) likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych 14 osobom, w tym:
 - do likwidacji barier architektonicznych – 5 osobom niepełnosprawnym poruszającym się za pomocą wózka inwalidzkiego.

W ramach zawartych umów jednej osobie niepełnosprawnej dofinansowano koszt dostosowania części mieszkania do jej potrzeb (łazienki, przedpokoju), u drugiej osoby została przeprowadzona adaptacja pomieszczenia na łazienkę i dostosowanie jej do potrzeb, w mieszkaniach pozostałych osób dostosowano łazienki do potrzeb osób poruszających się za pomocą wózka inwalidzkiego poprzez między innymi: wykonanie nowych podejść wodno - kanalizacyjnych, postawienie ścianki działowej, roboty demontażowe, wykonanie kabiny, ułożenie płytek antypoślizgowych,

- do likwidacji barier technicznych – 6 osobom. W ramach zawartych umów dofinansowano zakup 6 podnośników dla osób poruszających się za pomocą wózka inwalidzkiego,
- do likwidacji barier w komunikowaniu się – 3 osobom. W ramach zawartych umów dofinansowano zakup 3 komunikatorów.

Dodatkowo w ramach środków PFRON:

- 1) dla 20 osób sfinansowano wydatki na instrumenty i usługi rynku pracy określone w ustawie o promocji w odniesieniu do osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu,
- 2) 1 osobie niepełnosprawnej przyznano środki na szkolenie i przekwalifikowanie zawodowe.

Otrzymane przez Powiat z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych środki w kwocie **1.136.968,00 zł**, na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej wykorzystano w **99,97 %** na różnego rodzaju formy rehabilitacji osób niepełnosprawnych. Należy jednak zaznaczyć, iż nie zaspokoiły one wszystkich potrzeb w tym zakresie.

W okresie sprawozdawczym w Warsztacie Terapii Zajęciowej w Nowogardzie uczestniczyło 30 osób niepełnosprawnych. Były to osoby z różnym rodzajem i stopniem niepełnosprawności i o bardzo różnym poziomie wiedzy ogólnej oraz zróżnicowanych możliwościach przyswajania nowych treści.

Zajęcia odbywały się w grupach, w niżej wymienionych pracowniach:

- 1) gospodarstwa domowego, w której to uczestnicy rozwijali między innymi umiejętność przygotowywania posiłków, utrzymywania czystości i porządku w pomieszczeniu podczas zajęć, wyrabianie sprawności manualnych,
- 2) poligraficzno - komputerowej, gdzie uczestnicy zapoznali się z zasadami BHP, doskonalili umiejętność czytania, pisania i liczenia, rozwijali umiejętność obsługi programów komputerowych i korzystania z przeglądarek internetowych,
- 3) plastycznej, gdzie uczestnicy utrwalali oraz poznawali nowe, różnorodne formy plastyczne, tj. między innymi wykonywanie mas plastycznych z użyciem modeliny i plasteliny,
- 4) manualno - ruchowej, gdzie uczestnicy uczyli się między innymi pracy z ciałem,
- 5) stolarskiej, w której to uczestnicy doskonalili sprawność manualną poprzez wykonywanie prac ręcznych przy wykorzystaniu materiałów takich jak: styropian, skóra, płyta pilśniowa, drewno, sklejka, tasiemka, szkło.

W Warsztacie prowadzona była również rehabilitacja ruchowa, polegająca na usprawnianiu ruchem, zajęciach rytmiczno - muzycznych, gimnastyce grupowej i indywidualnej.

Koszt działalności Warsztatu w 2019 r. wyniósł **603.200,00 zł** i został sfinansowany:

- w 90 % ze środków PFRON - 542.880,00 zł,
- w 10 % z budżetu Powiatu - 60.320,00 zł.

W okresie sprawozdawczym Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie współpracowało z Powiatową Społeczną Radą ds. Osób Niepełnosprawnych, która m.in.:

- opiniowała projekty uchwał przyjmowanych przez Radę Powiatu pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych,
- wypracowała opinię do sprawozdania z realizacji Powiatowego Programu Działań na rzecz Osób Niepełnosprawnych za rok 2018,
- omawiała również kierunki działań podejmowanych na rzecz osób niepełnosprawnych w Powiecie Goleniowskim.

Ze względu na niedobór środków PFRON w stosunku do istniejących potrzeb Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych zaproponowała utrzymanie zasady udzielania dofinansowania osobom niepełnosprawnym do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze (poza cewnikami i pieluchomajtkami) do wysokości kwoty udzielonej refundacji przez Narodowy Fundusz Zdrowia.

Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie uczestniczyła w organizowanych przez organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych spotkaniach, na których przekazywała informacje nt. realizowanych przez Centrum zadań i programów na rzecz osób niepełnosprawnych.

III. SPRAWOZDANIE Z REALIZOWANYCH PRZEZ PCPR PROGRAMÓW I PROJEKTÓW KONKURSOWYCH

1. Pilotażowy Program „AKTYWNY SAMORZĄD”

W 2019 r. w Powiecie Goleniowskim kontynuowano realizację pilotażowego programu „Aktywny samorząd”, finansowanego ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Głównym celem programu było wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - na podstawie umowy zawartej w dniu 30 kwietnia 2018 roku nr AS3/0000028/16/D aneksowanej **14 listopada 2019 roku** - przekazał Powiatowi Goleniowskiemu środki finansowe na realizację zadań programu w łącznej wysokości **313.216,78 zł**, z czego wydatkowano **284.639,04 zł**. Wsparciem – w ramach programu - w ubiegłym roku objęto 60 osób niepełnosprawnych.

W 2019 roku w ramach programu „Aktywny samorząd” osoby niepełnosprawne mogły skorzystać z dofinansowania w ramach Modułu I i Modułu II:

Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, w tym:

a) Obszar A – likwidacja bariery transportowej:

- Zadanie 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
- Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy,
- Zadanie 3 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy, w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego,
- Zadanie 4 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu.

b) Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

- Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,
- Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,
- Zadanie 3 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,
- Zadanie 4 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,
- Zadanie 5 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu.

c) Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

- Zadanie 1 - pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości,
- Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, (co najmniej na III poziomie jakości), adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności,
- Zadanie 5 – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego.

d) Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej.

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

W ramach w/w zadań w poszczególnych obszarach programu dofinansowano ze środków PFRON:

Tabela 11. Liczba zawartych umów w ramach poszczególnych modułów

Obszar	Liczba zawartych umów z osobami niepełnosprawnymi lub ich przedstawicielami, które skorzystały z dofinansowania	Kwota wypłaconego dofinansowania
Moduł I	44	207.170,54 zł
A 1	9	50.412,49 zł
A 2	0	0
A 3	0	0
A 4	0	0
B 1	11	44.205,60 zł
B 2	0	0
B 3	2	8.067,50 zł
B 4	6	13.914,08 zł
B 5	0	0
C 1	4	38.647,20 zł
C 2	4	9.484 zł
C 3	1	14.000,00 zł
C 4	0	0
C 5	6	27.636,00 zł
D	1	803,67 zł
Moduł II	24	77.468,50 zł

Źródło: Dane z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie

2. Projekty konkursowe

Projekt „KOORDYNATOR RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ”

W ramach ogłaszanych przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej otwartych konkursów ofert na finansowe wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w budowaniu lokalnego systemu wspierania rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej w 2019 r. PCPR zgłosiło projekt, który został zakwalifikowany do realizacji. Na realizację projektu uzyskano dotację celową w wysokości **13.394,00 zł**.

Wartość projektu po rozliczeniu wyniosła – 27.041,23 zł, w tym:

- **13.394,00 zł – dotacja,**
- **13.647,23 zł - wkład własny.**

W ramach otrzymanej dotacji w 2019 roku sfinansowano w 60% koszt zatrudnienia jednego koordynatora (jeden etat) rodzinnej pieczy zastępczej w Zespole ds. Pieczy Zastępczej obejmującego wsparciem 15 rodzin zastępczych.

Projekt „NASZE WSPARCIE TWÓJ SUKCES”

W okresie sprawozdawczym w ramach realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020 Powiat Goleniowski - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie realizowało projekt konkursowy pn. „NASZE WSPARCIE TWÓJ SUKCES” - współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, Oś Priorytetowa VII Włączenie społeczne, Działanie 7.1 Programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno - zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej, zawodowej.

Celem projektu była integracja społeczna i zawodowa osób z terenu powiatu goleniowskiego zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym za pomocą instrumentów aktywnej integracji o charakterze edukacyjnym, społecznym i zawodowym. Udzielone wsparcie miało pomóc osobom nim objętym przybliżyć lub umożliwić powrót na rynek pracy, a także wspomóc ich samodzielność życiową i społeczną oraz zapobiegać dalszym procesom ubóstwa, marginalizacji i wykluczenia społecznego.

W okresie sprawozdawczym wydatkowano środki na realizację projektu w łącznej kwocie **714.871,33 zł**, w tym: 712.347,33 zł z EFS i 2.524,00 zł – wkład własny.

W 2019 r. wsparciem objęto:

- 13 usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej,
- 15 rodzin zastępczych wraz z otoczeniem,
- 22 osoby niepełnosprawne.

Uczestnicy projektu wraz z otoczeniem wzięli udział m.in. w:

- 1) warsztatach z zakresu: profilaktyki uzależnień, higienicznego trybu życia, edukacji finansowej, zarządzania czasem, radzenia sobie w sytuacjach stresowych z elementami kontroli złości,
- 2) „szkole dla rodziców”, gdzie mieli możliwość wzmocnienia swoich kompetencji wychowawczych,
- 3) warsztatach wyjazdowych:
 - a/ dla rodziców zastępczych z dziećmi:
 - z elementami pedagogiki i zabawy, w których wzięło udział 81 osób,
 - z zakresu emocji w życiu dziecka i rodziny - 65 uczestników,
 - b/ dla wszystkich uczestników projektu:
 - z zakresu poczucia własnej wartości i komunikacji interpersonalnej – uczestniczyło 60 osób,
 - c/ dla uczestników będących osobami niepełnosprawnymi:
 - 2 - dniowych warsztatach artystycznych – 8 osób.
- 4) 6 - dniowym turnusie terapeutycznym dla 40 dzieci – otoczenia uczestników projektu,
- 5) 14 - dniowym turnusie rehabilitacyjnym – działanie, w którym wzięło udział 15 osób niepełnosprawnych – uczestników projektu.

Niezależnie od powyższego:

- 1) 19 osobom niepełnosprawnym zapewniono możliwość skorzystania z usług rehabilitacyjnych świadczonych na FALI w Goleniowie,
- 2) 11 usamodzielnianych wychowanków skierowano na kurs prawa jazdy kategorii B,
- 3) w ramach wsparcia dzieci osób niepełnosprawnych oraz z pieczy zastępczej zorganizowano korepetycje z przedmiotów, które sprawiały dzieciom największą trudności tj. z języka polskiego - dla 4 rodzin, języka angielskiego - dla 8 rodzin oraz matematyki - dla 14 rodzin.
- 4) w celu integracji uczestników projektu oraz ich otoczenia zorganizowano:
 - piknik integracyjny połączony z obchodami DNIA RODZICIELSTWA ZASTĘPCZEGO. Uczestnikom zapewniono liczne atrakcje m.in.: konkursy z nagrodami, dmuchane zamki, przejażdżkę kucykiem oraz ciepłe posiłki. W pikniku wzięło udział 130 osób,
 - „Mikołajki” – w których wzięło udział 126 uczestników projektu wraz z otoczeniem.

W trakcie całego roku sprawozdawczego prowadzone było indywidualne poradnictwo/doradztwo specjalistyczne: psychologiczne – z którego skorzystało 11 uczestników, dietetyczne – skorzystało 19 uczestników, terapeutyczne – z którego skorzystało 4 uczestników, prawne – skorzystało 10 uczestników, z zakresu profilaktyki uzależnień – skorzystało 19 uczestników oraz pedagogiczne – 5 uczestników.

Na zakończenie projektu 10 usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej otrzymało pomoce naukowe w postaci laptopów, a 15 rodzin zastępczych i 20 osób niepełnosprawnych czytniki e-book.

Projekt „ RODZINOM POMOCNA DŁOŃ”

W okresie sprawozdawczym w ramach realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020 Powiat Goleniowski - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie realizowało projekt konkursowy pn. „ RODZINOM POMOCNA DŁOŃ” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, Oś Priorytetowa VII Włączenie społeczne Działanie 7.6 Wsparcie rozwoju usług społecznych świadczonych w interesie ogólnym.

Celem projektu jest pozyskanie wykwalifikowanych kandydatów na rodziny zastępcze, uzyskanie kwalifikacji przez funkcjonujące rodziny zastępcze nieposiadające ukończonego szkolenia, podniesienie kompetencji wychowawczych funkcjonujących rodzin zastępczych/prowadzących rodzinne domy dziecka, wzmocnienie kompetencji rodzicielskich rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo - wychowawczych w celu ograniczenia liczby dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej, podniesienie kompetencji pracowników instytucji wspierających rodziny.

W okresie sprawozdawczym wydatkowano środki na realizację projektu w łącznej kwocie **74.479,02 zł** (62.892,70 zł z EFS plus 7.386,32 zł z budżetu Państwa plus 4.200,00 zł z wkładu własnego Powiatu), w tym:

- a) koszty bezpośrednio wydatkowano **57.650,00 zł** (47.832,41 zł z EFS plus 5.617,59 zł z budżetu Państwa plus 4.200,00 zł - wkład własny Powiatu),

- b) koszty pośrednie wydatkowano **16.829,02 zł** (15.060,29 zł z EFS plus 1.768,73 zł z budżetu Państwa)

W roku 2019 w ramach projektu wsparciem objętych zostało 89 mieszkańców Powiatu Goleniowskiego (kandydaci na rodziny zastępcze, rodziny pełniące funkcję rodziny zastępczej nieposiadające ukończonego szkolenia, rodziny zastępcze/prowadzący rodzinny dom dziecka, osoby przeżywające trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo - wychowawczych oraz pracownicy instytucji wspierających rodziny).

W ramach projektu uczestnicy wzięli udział w poniższych formach wsparcia:

- szkoła dla rodziców,
- szkolenie dla kandydatów na rodziny zastępcze, funkcjonujących rodzin zastępczych nieposiadających ukończonego szkolenia oraz rodzin zastępczych chcących przekwalifikować się na wyższą formę pieczy zastępczej,
- szkolenia o charakterze edukacyjnym, podnoszące kompetencje wychowawcze dla funkcjonujących rodzin zastępczych oraz osób/rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo - wychowawczych,
- doradztwo psychologiczne, pedagogiczne, prawne – działania kierowane do funkcjonujących rodzin zastępczych oraz osób/rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- doradztwo prawne i psychologiczne - dla pracowników instytucji wspierających rodziny.

Projekt „KURS NA RODZINĘ”

W 2019 r. Powiat Goleniowski - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie realizowało projekt partnerski Województwa Zachodniopomorskiego – Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej pn. „**Kurs na Rodzinę**”, który jest kontynuacją projektu „Zintegrowane wsparcie dla rodzin i pieczy zastępczej na terenie województwa zachodniopomorskiego”. Projekt współfinansowany jest przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014 – 2020; Priorytet VII – Włączenie społeczne; Działanie 7.6 Wsparcie rozwoju i usług społecznych świadczonych w interesie ogólnym.

Celem projektu jest podniesienie kompetencji osób/rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym, o niskich kompetencjach opiekuńczo – wychowawczych, zagrożonych ograniczeniem praw rodzicielskich, z zaburzonym funkcjonowaniem społecznym poprzez zwiększenie dostępności usług społecznych w szczególności usług środowiskowych, opiekuńczych oraz usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej. Zakłada się, że projekt przyczyni się do podniesienia kompetencji osób/rodzin w pełnieniu ról opiekuńczo – społecznych, poprawi relacje rodzic – dziecko oraz funkcjonowanie społeczne uczestników.

W okresie sprawozdawczym wydatkowano środki na realizację projektu w łącznej kwocie **119.657,62 zł** (101.704,78 zł z EFS plus 11.969,95 zł z budżetu Państwa plus 5.982,89 zł z WW Lidera), w tym na:

- a) koszty bezpośrednie wydatkowano **113.419,69 zł** (96.402,77 zł z EFS plus 11.345,87 zł z budżetu Państwa plus 5.671,05 zł z WW Lidera),
- b) koszty pośrednie wydatkowano **6.237,93 zł** (5.302,01 zł z EFS plus 624,08 zł z budżetu Państwa plus 311,84 zł z WW Lidera).

W roku 2019 zakwalifikowano do udziału w poszczególnych formach wsparcia 127 osób.

W okresie sprawozdawczym z poszczególnych form wsparcia skorzystało:

- z poradnictwa pedagogicznego - 14 osób,
- z poradnictwa psychologicznego – 35 osób,
- z poradnictwa prawnego – 53 osoby,
- z terapii indywidualnej i rodzinnej – 50 osób,
- z warsztatów - „Szkoła dla Rodziców” – 15 osób,
- w spotkaniach grup wsparcia wzięło udział 21 osób.

IV. WYKAZ POTRZEB W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ.

1. Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej poprzez tworzenie rodzin zastępczych niezawodowych i zawodowych oraz rodzinnych domów dziecka.
2. Promowanie idei rodzicielstwa zastępczego wśród mieszkańców powiatu w celu pozyskiwania kandydatów na rodziców zastępczych.
3. Kontynuowanie spotkań grup wsparcia dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, usamodzielnianych wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej oraz osób doznających przemocy w rodzinie.
4. Organizowanie szkoleń, warsztatów dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz pełnoletnich wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.
5. Rozwój poradnictwa specjalistycznego dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, pełnoletnich wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, członków rodzin zagrożonych i dotkniętych problemem przemocy w rodzinie oraz osób znajdujących się w sytuacjach kryzysowych.
6. Utrzymanie standardu usług świadczonych przez Dom Pomocy Społecznej w Nowogardzie i placówki opiekuńczo - wychowawcze funkcjonujące na terenie powiatu goleniowskiego.
7. Pozyskiwanie środków finansowych z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020 na realizację działań wspierających integrację osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym oraz wspierających rozwój usług społecznych świadczonych w interesie ogólnym.
8. Współfinansowanie kosztów funkcjonowania Warsztatu Terapii Zajęciowej w Nowogardzie.
9. Uczestnictwo w Programie wyrównywania różnic między regionami III - stosownie do złożonych wniosków.
10. Realizacja programu „Aktywny samorząd”.

V. SPIS TABEL

1. Tabela 1. Liczba rodzin/rodzinnych domów dziecka wg liczby dzieci w podziale na poszczególne gminy 5
2. Tabela 2. Przyczyny opuszczenia Placówki przez wychowanków..... 7
3. Tabela 3. Przyczyny udzielania poradnictwa, wsparcia, pomocy psychologicznej oraz liczba rodzin/ dzieci w rodzinach korzystających z pomocy 8
4. Tabela 4. Diagnozy psychofizyczne 9
5. Tabela 5. Liczba dzieci z poszczególnych gmin, za które jednostki ponoszą odpłatność za pobyt w rodzinnej pieczy zastępczej..... 16
6. Tabela 6. Liczba dzieci z poszczególnych gmin, za które jednostki ponoszą odpłatność za pobyt w instytucjonalnej pieczy zastępczej..... 16
7. Tabela 7. Przyczyny udzielania poradnictwa, wsparcia, pomocy oraz liczba rodzin, osób w rodzinach korzystających z usług 19
8. Tabela 8. Liczba rodzin/osób w rodzinach korzystających ze wsparcia w rozbiciu na gminy zamieszkania klientów oraz przyczyny udzielenia poradnictwa, wsparcia, pomocy..... 20
9. Tabela 9. Rodzaje wsparcia i liczba udzielanych porad na rzecz klientów będących w kryzysie 20
10. Tabela 10. Rodzaje i liczba porad w rozbiciu na gminy zamieszkania klientów..... 21
11. Tabela 11. Liczba zawartych umów w ramach poszczególnych modułów..... 27